

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **Mgr. V. V.**, proti žalované: **Česká advokátní komora**, se sídlem Národní 16, Praha 1, o žalobě proti nezákonnému zásahu žalované vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 9 A 23/2021, o námitce podjatosti vznesené žalobcem proti soudkyním Městského soudu v Praze JUDr. Ivance Havlíkové a JUDr. Naděždě Řehákové,

t a k t o:

Soudkyně Městského soudu v Praze JUDr. Ivanka Havlíková a JUDr. Naděžda Řeháková **n e j s o u** vyloučeny z projednávání a rozhodování věci žalobce vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 9 A 23/2021.

O d ů v o d n ě n í:

[1] Žalobce podal u Městského soudu žalobu na ochranu před nezákonným zásahem žalované, který měl spočívat v neumožnění nahlédnutí do správního spisu.

[2] Žalobce současně s žádostí o prodloužení lhůty k doplnění žaloby vznesl námitku podjatosti vůči předsedkyni senátu JUDr. Ivance Havlíkové a soudkyni JUDr. Naděždě Řehákové. Námitku odůvodnil tím, že dne 20. 3. 2023 podal u předsedkyně Městského soudu v Praze oznámení o podezření z porušování povinnosti při správě cizího majetku, nelegálního obohacování vybraných soudců Městského soudu v Praze (dále „městský soud“) na základě nesprávného postupu předsedkyně městského soudu, návrh na zjednání nápravy a žádost o vysvětlení věci z důvodu, že se na městském soudě aktuálně uplatňuje praxe, kdy ve vybraných případech jedno soudní oddělení a zejména jeden senát má více předsedů senátu, ačkoli senát by měl mít pouze jednoho předsedu senátu, přičemž motivem tohoto jednání se jeví důvodně nesprávné obohacování soudců, kteří pak dostávají příplatek za předsednictví senátu při nižším nápadu. Poukázal na to, že jmenované soudkyně se patrně střídají v předsednictví senátu 9Af, 9Ad a 9A. Dle žalobce tak dochází k rozkrádání státního majetku formou zbytečných a nedůvodných příplatků za předsednictví u vybraných osob. Žalobce je názoru, že právě svojí aktivitou může ovlivnit negativně příjem obou soudkyň. Dále žalobce poukázal na činnost žalované.

[3] Jmenované soudkyně městského soudu se vyjádřily s tím, že k účastníkům řízení, ani k projednávané věci nemají žádný vztah.

[4] Podle § 8 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), jsou soudci *„vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.“* Podle § 8 odst. 5 s. ř. s. musí být námitka podjatosti zdůvodněna a musí v ní být uvedeny konkrétní skutečnosti, z nichž je dovozována.

[5] Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu plyne, že nestrannost soudce je především subjektivní psychickou kategorií, jež vyjadřuje vnitřní vztah soudce k projednávané věci. Při posuzování námitky podjatosti je však třeba nestrannost vnímat i z hlediska objektivního, tzn. zkoumat, zda skutečně existují objektivní okolnosti, jež vyvolávají oprávněné pochybnosti o nezáujatosti soudce v konkrétním případě. Jak se k této otázce vyjádřil Ústavní soud, vyloučení soudce z projednávání a rozhodování ve věci má být založeno nikoliv jen na skutečně prokázané podjatosti, ale již tehdy, jestliže lze mít pochybnosti o jeho nepodjatosti; při posuzování této otázky je tedy třeba učinit úvahu, zda – s ohledem na okolnosti případu – lze mít za to, že by soudce podjatý mohl být (viz nálezy ze dne 27. 11. 1996, sp. zn. I. ÚS 167/94, N 127/6 SbNU 429). K vyloučení soudce z projednávání a rozhodnutí věci může v zásadě dojít teprve tehdy, když je evidentní, že vztah soudce k dané věci, účastníkům nebo jejich zástupcům dosahuje takové povahy a intenzity, že i přes zákonem stanovené povinnosti nebudou moci nebo schopni nezávisle a nestranně rozhodovat (srov. nálezy ze dne 3. 7. 2001, sp. zn. II. ÚS 105/01, N 98/23 SbNU 11).

[6] Integrální součástí práva na spravedlivý proces tak, jak je vymezeno v čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a v čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, je garance toho, aby ve věci rozhodoval nezávislý a nestranný soudce. Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Tak, jak zákon tuto příslušnost stanovil, je tato zásadně dána, a postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný. Soudce lze tedy z projednávání a rozhodnutí přidělené věci vyloučit jen výjimečně a ze skutečně závažných důvodů, které mu reálně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezájatě a spravedlivě (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2003, č. j. Nao 19/2003-16, dostupné na www.nssoud.cz). Zákon přitom výslovně stanoví, že takovým důvodem nemůže být okolnost, která spočívá v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

[7] Námitka podjatosti vznesená žalobcem nemůže obstát. Žalobce v podstatě míří proti rozvrhu práce, resp. pouze hypoteticky dovozuje, a to za předpokladu, že by jmenované soudkyně v důsledku akceptování jeho výhrad předsedkyní městského soudu, mohly přijít o předsednický příplatek, mohly být vůči němu při rozhodování podjaté;

pokračování

jinými slovy by to ovlivnilo jejich rozhodování. Nejvyšší správní soud konstatoval v usnesení rozšířeného senátu ze dne 3. 2. 2021, č. j. Nao 173/2020-19, mimo jiné, že důvodem podjatosti soudce ve správním soudnictví není samotná skutečnost, že vedl či vede soudní spor ve své vlastní věci. Obdobně lze závěry zde uvedené aplikovat i na případ v projednávané věci. V citovaném usnesení Nejvyšší správní soud zdůraznil: „*K tomu, aby byl důvod podjatosti shledán, je nezbytně nutná existence dalších relevantních okolností, které by vztah soudce vůči účastníku řízení změnil natolik, že by bylo možno dovést legitimní pochybnosti o jeho nestrannosti.*“ Žádné takové skutečnosti však žalobce, který pouze bez dalšího odkazuje na stížnost zaslanou předsedkyni městského soudu, neuvedl.

[8] Nejvyšší správní soud neshledal žádné důvody, které by podjatosti soudkyně nasvědčovaly, neshledal žalobcem vznesenou námitku podjatosti důvodnou, proto rozhodl, jak je ve výroku tohoto usnesení uvedeno.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné

V Brně dne 19. května 2023

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu